

जनसंपर्क अधिकारी कार्यालय, पुणे शहर पोलीस

P.R.O. Office, Crime Branch, Pune City

Address – Office of The Commissioner of Police, Pune City Sadhu Vaswani Road, Pune

Maharashtra – 411001

E-Mail ID : crimepress.pune@gov.in Ph.020 / 26122478

प्रेसनोट क्रमांक -२०५ दिनांक - ०५/०४/२०२४

आर्थिक व सायबर गुन्हे शाखा, पुणे शहर

ट्रेडिंग फ्रॉड, टास्क फ्रॉड, फेडेक्स फ्रॉड, मॅन ईन मिडल फ्रॉड, फेसबुक फ्रेन्ड रिक्वेस्ट फ्रॉड, मेट्रिमोनी फ्रॉड (लग्न जमविणा-या साईट वरून होणारे फ्रॉड), सेक्सटॉर्शन, लोन ॲप याद्वारे ऑनलाईन फसवणूक तसेच आंतरराष्ट्रीय गुन्हेगारी पोलीस संघटना (INTERPOL), गुप्तचर विभाग (IB), केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI), सायबर गुन्हे समन्वय केंद्र (I4C) या केंद्रीय एजन्सींच्या नावाचा गैरवापर करून होणा-या ऑनलाईन आर्थिक फसवणुकी संदर्भात जनजागृती

सध्याच्या युगात संगणक, इंटरनेट, मोबाईल, समाजमाध्यम जसे फेसबुक, व्हॉट्सअप, ट्विटर, इन्स्टाग्राम इ.चा वापर मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे. अगदी लहान मुलांपासून (शाळेच्या गृहपाठाकरिता) ते ज्येष्ठ नागरिकां पर्यंत इंटरनेटचा सर्रास वापर सुरु आहे. ऑनलाईन बँकिंग, ऑनलाईन खरेदी- विक्री, ऑनलाईन खादयपदार्थ मागविणे इ. प्रकारे ऑनलाईन सर्व्हिस पुरवणा-या संस्थांकडून प्रिपेड सेवा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहे. अशा चांगल्या सुविधांबरोबरच काही समाजकंटक हे त्या सुविधांचा गैरवापर करून नागरिकांना भिती दाखवून, प्रलोभने देवून, जास्त नफ्याचे आमिष दाखवून त्यांची आर्थिक फसवणूक करतात. तसेच काही समाज माध्यमांचा वापर करून फोटो मॉर्फ करून महीलांना असे अश्लील फोटो पाठवून त्यांचेकडून पैसे उकळण्याचे गैरप्रकार देखील करतात. त्यामुळे नागरिकांनी शांत डोक्याने, सुरक्षितरित्या, सद्सद्विवेक बुध्दीचा वापर केल्यास त्यांना होणारा मनस्ताप, फसवणूक टाळता येवू शकते.

आंतरराष्ट्रीय गुन्हेगारी पोलीस संघटना (INTERPOL), गुप्तचर विभाग (IB), केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI), सायबर गुन्हे समन्वय केंद्र (I4C) यांसारख्या विविध केंद्रीय एजन्सींच्या नावाचा गैरवापर सायबर गुन्हेगारांकडून पैसे उकळण्यासाठी केला जात असून अशा प्रकारच्या सायबर फसवणुकीच्या घटना देशभरात घडत आहेत.

विविध केंद्रीय एजन्सींच्या उच्चपदस्थ शासकीय अधिकारी असल्याचे भासवून सायबर गुन्हेगार खोट्या सहयांचे बनावट पत्र तयार करीत असून सदरचे पत्र बनावट ईमेल द्वारे नागरिकांना पाठविले जातात. सदर ईमेलद्वारे नागरिकांना वेगवेगळ्या प्रकारच्या कारवाईची भिती दाखवून ऑनलाईन पैसे भरण्यासाठी भाग पाडून आर्थिक फसवणूक केली जात आहे.

सध्याचे काळात बरेच ऑनलाईन फसवणूकीचे प्रकार वाढलेले आहेत. त्यापैकी **ट्रेडिंग फ्रॉड, टास्क फ्रॉड, फेडेक्स फ्रॉड, मॅन इन मिडल फ्रॉड, फेसबुक फ्रेंड रिक्वेस्ट फ्रॉड, मेट्रिमोनी फ्रॉड (लग्न जमविणा-या साईट वरून होणारे फ्रॉड), सेक्सटॉर्शन, लोन ऑप** याद्वारे जास्त प्रमाणात फसवणूकीचे प्रकार घडतात. तसेच केवायसी अपडेट, एमएससीबी इलेक्ट्रीक बिल भरले नसल्याचे सांगून लिंक पाठवून संबंधितांचे बँक अकाउंट खाली केले जाते. तसेच गुगल वरून विविध ऑनलाईन सुविधांचा जसे फ्लायट, हॉटेल, ट्रेन बुकिंग, कुरीअर कॅन्सलेशन इ. करत असताना देखील फसवणूक होवू शकते. ओएलएक्स या ऑनलाईन वेबसाईट वर कोणतीही वस्तू विकताना किंवा विकत घेताना संपूर्ण खात्री करूनच तसेच समक्ष भेटूनच व्यवहार करावा.

नागरिकांनी प्राप्त होणारे बनावट ईमेल किंवा वरील नमुदप्रमाणे घटनांबाबत सर्तकता बाळगावी. समाजामध्ये बदनामी झाल्यास काय याची भिती न बाळगता स्वतः सोबत घडलेल्या फ्रॉडबाबत तसेच कारवाईच्या भितीस बळी न पडता अशा फसवणुकीच्या घटनांबाबत **आपल्या जवळील पोलीस स्टेशनला, सायबर पोलीस स्टेशन, शिवाजीनगर पोलीस मुख्यालय, पुणे (crimecyber.pune@nic.in /०२०-२९७७१००९७, ७०५८७९३७९) संपर्क करण्याचे तसेच १९३० या नंबरवर कॉल करून आपले सोबत झालेल्या फसवणूकीच्या प्रकाराबाबत माहिती देवून तक्रार करावी किंवा **cybercrime.gov.in** या संकेतस्थळावर जावून तक्रार नोंदविणेबाबत नागरिकांना आवाहन पोलीस उप आयुक्त, आर्थिक व सायबर गुन्हे, पुणे शहर यांनी केले आहे.**